

Dit is een document opgesteld door de beheersorganisaties

Wat je moet weten om een VCA-certificaat te behalen... gaat verder dan VCA zelf! ***Toepassing van MD22 in het VCA-systeem***

VCA (Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers) is een certificatieproces waarbij een certificatie-instelling op basis van een doorlichting van het bedrijf en zijn werklocaties nagaat of de aanvrager voldoet aan de beoordelingscriteria voor certificatie van VCA.

VCA is bedoeld voor aannemers of contractors die risicovolle werkzaamheden uitvoeren of in een risicovolle omgeving werken. De VCA-criteria zijn erop gericht om te verzekeren dat die werkzaamheden in veilige en gezonde omstandigheden verlopen. Daarbij wordt o.a. gekeken naar:

- de veiligheidsstructuur en processen van de betrokken organisaties
- analyses van de veiligheids- en gezondheidsrisico's eigen aan de werkzaamheden of de omgeving
- opleidingen van betrokken medewerkers en leidinggevenden
- procedures, instructies, materiaal en gereedschappen voor veilig werken
- informatie-uitwisseling tussen alle betrokken partijen
- de beschermingsmiddelen
- inspectie, opvolging en bijsturing, enz.

De VCA-checklist beschrijft de werkwijze die gevolgd moet worden bij de certificatie van het VGM-beheersysteem (VGM = Veiligheid, Gezondheid en Milieu) van de aannemer. Ook het certificatieproces, inclusief de rol van alle betrokkenen hierin komt aan bod. De procedure heeft betrekking op de evaluatie en certificatie van het VGM-beheersysteem van de aannemer overeenkomstig de eisen die daaraan worden gesteld op basis van de VCA.

Het in detail kennen en toepassen van die procedure en van de VCA-criteria zelf, is een eerste belangrijke vereiste voor een onderneming die een VCA wil behalen. Maar er is meer...

VCA is een schema onder accreditatie: wat betekent dit precies?

De certificatie-instellingen die de ondernemingen doorlichten die een VCA nastreven, moeten geaccrediteerd zijn door een accreditatieinstelling. Die officiële nationale accreditatieinstellingen (Raad voor Accreditatie voor Nederland en BELAC voor België) gaan na of de certificatieinstelling voldoet aan de norm ISO/IEC 17021-1:2015 en of ze handelen overeenkomstig de voorgeschreven procedures, vastgelegd en beschreven in het VCA-certificatieschema. Die ISO/IEC 17021-1 is de norm die principes en eisen bevat in verband met de competentie, consistentie en onpartijdigheid van instellingen die audits en certificatie van allerlei soorten managementsystemen leveren.

VCA is met andere woorden een "certificaat onder accreditatie". Dit heeft een aantal gevolgen. Zo zijn een aantal van de eisen uit de genoemde ISO 17021 norm ook van belang voor de klanten/ondernemingen van de certificatie-instelling. Daar komt nog bij dat er een reeks internationaal vastgelegde spelregels zijn voor systemen onder accreditatie.

Die regels worden vastgelegd door het International Accreditation Forum (IAF), het wereldwijde samenwerkingsverband van nationale accreditatie-instanties. Het IAF zet zich in voor het standaardiseren en consistenter maken van certificatie-trajecten, wat het risico voor bedrijven en hun klanten vermindert door hen te verzekeren dat geaccrediteerde certificaten en validatie- en verificatieverklaringen overal ter wereld kunnen worden gebruikt.

Internationale spelregels ook van toepassing op VCA

Om uniformiteit te garanderen, en er dus voor te zorgen dat certificatie-instellingen hun programma's op een consistente en gelijkwaardige manier uitvoeren, publiceert het IAF Mandatoy Documents. Deze 'Verplichte Documenten' moeten worden gebruikt door de accreditatie-instanties bij het accrediteren van certificatie-instellingen. Ze bevatten bijgevolg ook bepalingen die van belang zijn voor die CI's en voor hun klanten. De documenten zijn wel niet bedoeld om de vereisten van een norm vast te stellen, te interpreteren of te specificeren, maar ze dienen eenvoudigweg om de consistente toepassing van die norm te verzekeren.

Een van die documenten is IAF MD 22 (Application of ISO/IEC 17021-1 for the Certification of Occupational Health and Safety Management Systems) van 25 januari 2018. Dit document geeft aan hoe de norm ISO/IEC 17021-1 toegepast moet worden in het geval van veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen. Het document IAF MD22 is van toepassing op alle OH&Ssystemen (veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen), denk bijvoorbeeld aan ISO 45001 en OHSAS 18001, en dus ook op VCA 2017/6.0. Meer concreet werd door het beheersorgaan voor VCA in een besluit van 13 maart 2018 vastgelegd dat de eisen van IAF MD22 toepasbaar zijn op VCA 2017/6.0, met uitzondering van de minimale tijdsbestedingstabellen voor de audit uit bijlage D van VCA 2017/6.0 (in IAF MD22 is dit Appendix B).

Document met toelichting voor de toepassing in het kader van VCA

Het besluit om IAF MD22 van toepassing te verklaren op VCA werd meer concreet gemaakt in een document (211203-319-NLBE-CI Toepassing MD22 in relatie tot VCA 2017/6.0 en VCU 2021/6.0). Dit document volgt de structuur van MD22 en geeft per onderdeel aan hoe ermee omgegaan moet worden in het kader van VCA. Voor heel wat elementen van MD22 geldt overigens dat er geen aanvullende of specifieke eisen zijn naar VCA toe. De eis uit MD22 is in dat geval algemeen toepasbaar op elk veiligheids- en gezondheidsmanagementsysteem en behoeft geen aanvullende uitleg naar VCA toe. De MD22 is alleen van toepassing is op de V&G aspecten. Aan de milieuaspecten, zoals genoemd in de checklist, zijn geen extra eisen gesteld in dit document.

De belangrijkste gevolgen van de toepassing van MD22 naar VCA toe op een rijtje gezet

- Er moeten meer verschillende personen binnen organisaties worden geïnterviewd tijdens de audit. Zo moet nu ook met de personeelsvertegenwoordiging en bedrijfsartsen/verpleegkundigen worden gesproken.
- Er is een scherpere focus op het voldoen aan wet- en regelgeving.
- De directie dient nadrukkelijker betrokken.
- Locatie-gebonden activiteiten moeten altijd ter plaatse worden beoordeeld.
- Het management dat verantwoordelijk is voor veiligheid en gezondheid moet aanwezig zijn bij de slotbespreking.
- Omgaan met ernstige incidenten.

Detailanalyse van het document “MD22 en de relatie tot VCA”.

In deze analyse gaan we enkel in op die aspecten van MD22 waar er een specifieke invulling of toelichting is voor VCA.